

אור הזוהר

גליון מס' 666 | פרשת וישב התשפ"ה מאמרים נבחרים מאירי עיניים ומחממי לב מהזוהר הקדוש

הגליון מוקדש להצלחה בכל העניינים לענת חנה בת רחל הי"ו, לרפוא"ש לרבקה בת מתוקה תואה ויהודה בן סופיה ולהבדיל - לע"נ אליהו בן רחל ז"ל

פתח אליהו ואמר 'זהמשבליים יזהרו כזהר הקרעי'. בזה החיבור שדך, שהוא 'ספר הזוהר', מזיו של עולם הבינה שהיא תשובה. לאלו לא נצרך נסיון. ובעבור שעתידיים ישראל לטעום מעץ החיים, שהוא זה 'ספר הזוהר', יצאו עימו מן הגלות ברחמים, ויתקיים בהם 'ה' בך ינחנו, ואין עמו אל נכר'! (הקרמת תיקוני הזוהר)

מסתבר שמכירת יוסף למצרים היתה הכרחית

"וימצאוהו איש ויגנה תעה בשדה, וישאלהו האיש לאמר מה תבקש". מה כתוב למעלה (לפני כן)? "ויאמר ישראל אל יוסף, הלוא אחיך רעים בשכם, לכה ואשלחך אליהם". וכי יעקב השלם, שהיה אוהב את יוסף מכל בניו והיה יודע שכל אחיו היו שונאים אותו, למה שלח אותו אליהם?

אלא הוא לא חשד (שיש) עליהם (רצון להורגו), שהיה יודע שכולם היו צדיקים ולא חשד אותם, אלא הקב"ה גרם את כל זה כדי לקיים את הגזרה שגזר בין הבתרים [1].

מצאנו בספרי הקדמונים, שצריכים בני יעקב הללו לשלוט עליו (על יוסף) בטרם ירד למצרים, שאילו היה יורד למצרים והם לא היו שולטים בו בראשונה, יכלו המצרים לשלוט על ישראל לעולמים (ולא יוכלו ישראל לצאת משם. לכן) התקיים ביוסף שנמכר להיות עבד, והם שלטו עליו, ואף על גב שיוסף היה אחר כך מלך והמצרים היו עבדים שלו, נמצאו ישראל ששלטו על כולם [2].

בוא ראה שיוסף הוא הברית העליונה (כנגד ספירת היסוד). כל זמן שמתקיים הברית (מזין את המלכות), השכינה מתקיימת עם ישראל בשלום כראוי. כיוון שהסתלק יוסף, הברית העליונה, מן העולם, אז הברית והשכינה וישראל יצאו כולם לגלות [3], והנה בארנו שכתוב "ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף", והכל היה מעם הקב"ה כראוי.

בוא ראה שיוסף, אף על גב שאחיו לא היו לו כמו אחים כשנפל בידיהם, הוא היה להם כמו אח כשנפלו בידו, והרי פרשוה שכתוב "וינחם אותם וידבר על לבם" [4]. ובוא וראה מה כתוב, "ויאמרו איש אל אחיו", זה שמעון ולוי שהם היו ודאי אחים בכל, משום שבאו מצד הדין הקשה, ומשום כך רוגזוהו רוגז של הרג בעולם, כמו שנאמר "ארוור אפם כי עז ועברתם כי קשתה".

(וישב, דף קפ"ד)

[1] - ברית בין הקב"ה לאברם אבינו, כשעוד היה אברם, בו הוא מתגלה אליו ומבשר לו

שזרעו ישועבד בארץ זרה, ורק לאחר מכן יירש את ארץ ישראל. "פי-גר יהיה זרעך בארץ לא להם, ועבדום, וענו אתם ארבע מאות, שנה. וגם את-הגוי אשר יעבדו דן אנכי, ואחרי-כן יצאו ברכש גדול".

לסברת המהר"ל מפראג (בספר "גבורות ה'") כי השעבוד היה נצרך כדי להפוך את בניו של יעקב וצאצאיהם, מחבורת אנשים בעלי קרבת משפחה, לעם המיועד ומוכן לקבל את דבר השם, ולהעבירו הלאה בעולם.

[2] - כי מכיוון ששלטו שאר בני יעקב ביוסף ומכרו אותו לעבד למצרים, ולאחר מכן אותו יוסף הפך למשנה למלך מצרים ולמעשה שלט בפועל במצרים, ע"י כך נחלש כח השעבוד העתידי של המצרים בישראל מכפי שהיה צריך להיות, ויכלו עם ישראל להשתחרר מהם בסופו של דבר.

[3] - יוסף הוא למעשה הבכור בבניו של יעקב. מספר הזוהר הקדוש כי בעת הייחוד הראשון עם לאה לאחר חתונתם, יעקב חשב כי היא רחל, ולכן טיפת הזרע הראשונה, ממנה יצא ראובן הבכור, היתה אמורה להיות יוסף. וזו לשון הזוהר הקדוש (ויצא, דף קנ"ד):

יעקב, השלמות של הכל (שאחז גם במידת אברהם וגם במידת יצחק, ואין ביניהם), גלוי לפני הקב"ה שכל דרכיו היו באמת, והרהור של אמת הרהר תמיד בכל. באותו הלילה, ששימש עם אשתו לאה, הרהור שלו היה ברחל. היה משמש עם לאה וחושב על רחל. והמקור שלו (טיפת הזרע הראשונה) הלך בהרהור ההוא שלו.

ומשום שהרהור הוא העיקר ועושה מעשה, הקב"ה שהיה יודע אותו הרהור במקום שנדבק, באותה הטיפה הראשונה נשמרה לו הבכורה, שכתוב "כי הוא הבכור" וגו', ניתנה בכורתו ליוסף (שהוא הראשון בילדי רחל, ומכיוון שיעקב הרהר בה, הוא למעשה הבכור). באותו מקום שהרהור הלך ונדבק בטיפה היא, שם נדבק ונמסרה אותה הבכורה, וניטלה הבכורה מראובן, ונמסרה למקום שהרהור נדבק בה. ברחל הרהר ונדבק הרצון - ברחל נדבקה הבכורה, והכל חוזר אחר הרהור והמחשבה" - עכ"ל.

[4] - כי בניגוד לאחיו, יוסף הבין וראה את כל עניין היותו במצרים כשליחות מאת השם יתברך ולא כגזרת אחיו. הוא הבין שאחיו הם ניצבים בלבד בתכנית של הקב"ה, והיא להכין את הקרקע לירידת משפחתו למצרים והפיכתם שם לעם, וזאת ע"י מכירתו למצרים וכי כל הסיפור המוכר.

לכן אמר להם "ועתה אל-תעצבו ואל-יחר בעיניכם כי-מכרתם אתי הנה, כי למחיה שלחתי אליהם לפניכם" וגו', וישלחי אליהם לפניכם, לשום לכם שארית בארץ, ולהיות לכם לפליטה גדלה. ועתה, לא-אתם שלחתם אתי הנה, כי האלהים".

ירושלים	ת"א	חיפה	ב"ש
16:04	16:20	16:07	16:22
17:19	17:21	17:18	17:22
15:58	15:54	15:51	15:56

עפ"י לוח ישיבת כסא רחמים

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל!

© כל הזכויות שמורות לרבי שמעון בר יוחאי!!!

"אור הזוהר" בפייסבוק, ביטויב, באתר האינטרנט ובטלגרם.

מותר לצלם, להעתיק, להפיץ, לשלוח לחברים, וכל דבר אחר על מנת לזכות את הרבים, ולהחיש הגאולה ברחמים. להצטרפות לרשימת התפוצה של הגליון לחצו כאן **הגליון מוקדש לרפואת יהודה בן סופיה ורבקה בת מתוקה תואה, ולהבדיל - לע"נ שאול ג'ורג' בן גרציה, רחל בת מסעודה, חוּד' דליה בת רחל, יהודית אודט בת סופיה, חיים ציון בן נחמה, יום טוב בן מתוקה תואה, רוזה בת אמה חביבה, נועם נומי בן צופיה, יעקב בן בת-שבע ת.ב.צ.ב.ה.**

מצאנו בספרי הקדמונים, שצריכים בני יעקב לשלוט עליו (על יוסף) בטרם ירד למצרים, שאילו היה יורד למצרים והם לא היו שולטים בו בראשונה, יכלו המצרים לשלוט על ישראל לעולמים (ולא יוכלו ישראל לצאת משם. לכן) התקיים ביוסף שנמכר להיות עבד

תמר

"ותמר בגדי אלמנותה מעליה" וגו'. בוא ראה, תמר היתה בת כהן, וכי תעלה על דעתך שהיא הלכה כדי לזנות עם חמיה? שהרי היא, צניעות נמצאה בה תמיד. אלא היא היתה צדקת, ובחכמה עשתה את זה, שהרי היא לא הפקירה את עצמה אליו, אלא משום שידעה ידיעה ובחכמה התבוננה, ועל כן היא באה אליו לעשות עימו חסד ואמת, ועל זה באה בפרהסיא והשתדלה בעסק הזה.

בוא ראה, משום שהיא ידעה ידיעה (שידעה את סוד תיקון הנשמות ע"י גלגול – פירוש "ויו הזוהר") והשתדלה בעסק זה, הקב"ה עשה שם סיוע במעשה ההוא ומיד התעברה (ככתוב "ויבא אליה ונתהר לו" – במיידית), והכל היה ממנו. ואם תאמר, למה לא הביא הקב"ה אותם בנים מאישה אחרת? למה מזו? אלא ודאי שהיא הוצרכה למעשה הזה ולא אישה אחרת (וממשיך להסביר).

שתי נשים היו שמהן נבנה הזרע של יהודה, ובאו מהן דוד המלך ושלמה המלך ומלך המשיח, ושתי הנשים הללו, זו כמו זו, תמר ורות, שמתו בעליהן בראשונה, והן השתדלו למעשה הזה (להביא צאצאים, כי ידעו ברוח הקודש שמהן יצאו המלכים).

תמר השתדלה אצל חמיה, שהוא יותר קרוב לבניו שמתו. מה הטעם היא השתדלה אצלו? שכתוב "כי ראתה כי גדל שלה ויהי לא נתנה לו לאשה", ומשום זה השתדלה במעשה הזה אצל חמיה.

רות - מת בעלה, ואחר כך השתדלה במעשה הזה אצל בועז, שכתוב "ותגל מרגלתיו ותשכב", והשתדלה עימו, ואחר כך הולידה את עובד. ואם תאמר, למה לא יצא עובד מאישה אחרת? אלא ודאי היא הוצרכה לכך ולא אישה אחרת. ומשתי אלו נבנה ונתקן זרעו של יהודה, ושתייהן עשו בכשרות, לעשות חסד עם אותם המתים, לתקן את העולם לאחר מכן.

וזוהו כמו שנאמר "ושבח אני את המתים שכבר מתו", שהרי כשהיו חיים בהתחלה, לא היה בהם שבח (לא יכלו להעמיד צאצאים), ושתייהן השתדלו לעשות חסד ואמת עם אותם המתים, והקב"ה סייע באותו המעשה, והכל היה כראוי.

(וישב, דף קפ"ח)

סוד מצוות הייבום

בוא ראה, הקב"ה נוטע אילנות (נשמות) בעולם הזה. אם הצליחו - יפה. לא הצליחו - עוקר אותם ושותל אותם אפילו כמה פעמים, ומשום כך כל דרכי הקב"ה הן לטוב ולתקן את העולם [1].

"בא אל אשת אחיך ויבם אתה", שהרי יהודה וכל השבטים היו יודעים את זה עיקר הדבר – "והקם זרע" (שייבום הוא להחזרת אותה נשמת האח הנפטר ממש), משום שאותו הזרע צריך לתקן הדבר ולגלגל גולם (ליצור גוף) לתיקון (נשמת האח הנפטר), שלא ייפרד הזרע משורשו כראוי, זהו שכתוב "ואדם על עפר ישוב" [2].

וקשנתקן אחר כך כראוי (ע"י הגלגול בגוף בנו), אלו הם המשתבחים

בעולם ההוא, משום שהקב"ה מתרצה בהם, ומשום כך כתוב "ושבח אני את המתים שכבר מתו", דווקא, "מן החיים אשר הם חיים עֲדָנָה". מה זה "עֲדָנָה"? כמו שנאמר "אחרי בלתי היתה לי עֲדָנָה", וכתוב "ישוב לימי עלומיו" (שחוזר כביכול לימי נעוריו בגלל שגולגל שוב בגוף).

"וטוב משניהם את אשר עָדָן לא היה, אשר לא רָאָה את המעשה הרע אשר נעשה תחת השמש". "וטוב משניהם את אשר עָדָן לא היה", (זה האיש) שלא שב לימי עלומיו ולא היה צריך להתתקן, ולא סובל מחטאים ראשונים, משום שהקב"ה נתן לו מקום מתוקן בעולם ההוא כראוי (ואלו הם שהניחו בנים בחייהם להמשיך את זרעם).

בוא ראה מה כתוב? "ובכן ראיתי רשעים קברים" וגו', כמו שנאמר (אלו שנלקחו מהעולם ללא בנים), משום שהקב"ה עושה חסד ולא רוצה ללכות את העולם (לכן יצר את תהליך הייבום), אלא כמו שנתבאר, וכל דרכיו כולם אמת וזכות להיטיב להם בעולם הזה ובעולם הבא. אשרי חלקם של הצדיקים שהם הולכים בדרך האמת, עליהם כתוב "צדיקים יירשו ארץ".

(וישב, דף קפ"ז)

~~~~~

[1] – ודבר זה נאמר על הנשמה היורדת לארץ, לתקן מעשה בכל גלגול כפי מה שנצרכת. אם לא מתקנת את מה שבאה לתקן, הרי הקב"ה מוציא אותה מהעולם (ולעיתים אף בטרם עת, תלוי ברמת הקלוקל שעוד הוסיפה באותו גלגול), ומחזיר אותה בגלגול חוזר לאותה מטרה.

ודורש את זה לעניין הייבום, כי סוד הייבום הוא למשוך את אותה הנשמה שהתחנתה אך נפטרה מן העולם לפני ההצליחה להעמיד צאצאים, נשמות הקשורות לענף אליו היא שייכת בגוף אדם הראשון, כי נשמה זו הינה כנזופה לפני הקב"ה ואינה נכנסת לעולם הנשמות. ואת הפעולה הזו יכול לבצע רק אחיו של אותו אחד שנפטר, כי רק לו היכולת למשוך את אותה נשמה ספציפית שוב לעולם הזה. ויכולת מיוחדת זו, שניתנה בלעדית לאחים, היא בבחינת אחד מסודות הבריאה.

[2] – פירוש הסולם: "אע"פ שנגזרה מיתה על האדם (שנכרת משרוש נשמתו), המפרידה אותו משרוש הנצחי יתברך, מכל מקום לא נפרד לגמרי, כי ע"י הבנים שכל אחד מוליד, נשאר כל אחד דבוק בשורשו הנצחי יתברך, כי כל בן הוא חלק מגוף האב. ובזה נמצא כל אדם כמו טבעת אחת בשרשרת החיים, המתחילה מאדם הראשון ונמשכת עד לתחיית המתים, לנצחיות, בלי הפסק. וכל עוד מניח אחריו בן, אין המיתה פועלת עליו שום פירוד מהנצחיות, ודומה שעודו חי".

לכן הייבום הוא למעשה זכות גדולה לאותו האדם, כי המת בלא בניו אמור להיפרד משורשו, או שצריך תיקון שלא ייפרד משורשו הנצחי בגלל מיתתו, ואם לא היה לו אח שיצור לו גוף למשכן נשמתו, הרי הוא כנפרד משורשו.

המלחמה האינוסופית עם היצר הרע

"ויהי כִּדְבָרָה אֶל יוֹסֵף יוֹם יוֹם" [*]. רבי אבא אמר, יצר הרע הוא, שהולך ומפתה את בני האדם כדי להסוות את דרכיהם ולהידבק בהם בכל יום ויום, ובכל עידן ועידן. מִקְסָה את האדם מדרך האמת כדי לדחותו מדרך החיים, למשוך אותו לגיהנום.

אשרי מי שעושה ושומר דרכיו ושביליו, כדי שלא ידבק בו, היינו מה שכתוב "ויהי כִּדְבָרָה אֶל יוֹסֵף יוֹם יוֹם וְלֹא שָׁמַע אֵלֵיהֶּ", בְּמָה שהיא אומרת לו בכל יום. שהרי רוח הטומאה, יצר הרע, מפתה את האדם בכל יום "לשכב אצלה", בתוך הגיהנום, ולהיות נידון שם, "להיות עמה".

בוא ראה, שְׁנֵינִי, שכאשר הצד הרע עומד לפני הקב"ה להשטין על (המשך בעמוד הבא)

אשרי חלקם של ישראל שנדבקים בקב"ה כראוי, ונותן להם עצה להינצל מכל הצדדים האחרים של העולם, משום שהם עם קדוש שנחלתו ולחלקו, ועל כן נותן להם עצה בכל. אשריהם בעולם הזה ובעולם הבא!

הקב"ה יבער אותו מן העולם וישחט אותו לעיניהם, ולא ישלוט עוד בעולם, ויראו הצדיקים וישמחו, כמו שנאמר "אך צדיקים יודו לשמך, וישבו וישירים את פניהם".

(וישב, דף ק"צ)

[*] - מאמר זה מוסב על המלחמה האינסופית של האדם מול היצר הרע העומד מולו [1] - ועיקר תפישת היצר הרע באדם תחילה היא בחיצוניות, בבחינת "לפתח חטאת רבץ, ואלו תשוקתו" אבל יש יכולת לאדם "ואתה תמשל-בו". גם מבחינה גשמית וגם מבחינה רוחנית. גורם לו נוחות מבחינה גשמית ובכך מטשטש את רצונו להתקדש ולהדבק בקב"ה, גורם לו להשקיע את רוב מרצו בגשמיות כך שלא יוותר לו הכח ברוחניות. ע"כ נצמד לאדם ונמצא על המקיף שלו, על החיצוניות שלו, ואם האדם אינו עושה עבודת מידות ובוחר להתחבר אליו, הרי שהוא מפנים את היצר הרע והופך למשכן לו. כמו שכתוב בתהילים "וילבש קללה כמדו, ותבא כמים בקרב, וכשמן בעצמותיו" - תחילה היצר הרע הוא כמדום על האדם, מבחינת חיצוניות, וזהו "וילבש קללה כמדו". אם נדבק בו האדם, הוא מתחיל להיכנס אליו, להיות חלק ממנו, וזהו "ותבא כמים בקרב", שהמים בקרביים הם כבר בתוך גופו ממש, חלק ממנו, אך חלקם נספגים בגוף וחלקם נפלטים החוצה, כיזוע. אם נדבק בו האדם יותר, אז היצר הרע הופך ל"וכשמן בעצמותיו", וכולנו יודעים כמה קשה להוריד כתם שמן מהבגדים. וזהו כבר חלק בלתי נפרד מהאדם, ועל זה אמרו רבותינו שעונותיו של האדם חקוקים על עצמותיו.

חשיבות שמירת הברית קודש

"ויהי אחר הדברים האלה". בוא ראה, בזמן שהקב"ה משגיח בעולם לדון אותו ומוצא רשעים בעולם, מה כתוב? "ועצר את השמים, ולא יהיה מטר, והאדמה לא תתן את יבולה". ואז - "ואבדתם מהרה", שהרי משום חטאי בני האדם השמיים נעצרים ולא נוהגים בחוקותיהם כראוי (רוצה לומר, אין גשמים משום חטאי ישראל! שימו לב כל אלו שמצב רוחם משתנה בהתאם למפלט הכנרת...).

ובוא וראה, אותם שלא שומרים את ברית הקודש הזו, גורמים התפרדות בין ישראל לאביהם שבשמים, משום שכתוב "וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחיתם להם", וכתוב "ועצר את השמים, ולא יהיה מטר", שזהו כמו שמשתחוהו לאלוה אחר, שמשקר באות הברית הקדושה הזו.

וכאשר הברית הקדושה נשמרת בעולם כראוי, אז הקב"ה נותן ברכות למעלה להריק בעולם, כמו שנאמר "גשם נדבות תניף אלהים, נחלתך ונלאה אתה כוננתה". "גשם נדבות" - זהו גשמי רצון, כשמתרצה הקב"ה עם כנסת ישראל ורוצה להריק לה ברכות, אזי "נחלתך ונלאה אתה כוננתה".

נחלתך - הם ישראל, שהם נחלתו של הקב"ה, כמו שנאמר "יעקב חבל נחלתו". "ונלאה" - זו כנסת ישראל, שהיא נלאה בארץ אחרת. שהיא צמאה לשתות, ואז היא נלאה. וכשאותו גשם של רצון ניתן, אז "אתה כוננתה".

ועל כן השמיים והארץ וכל צבאם, כולם עומדים על הקיום הזה (שמירת הברית של ישראל, כי היא מחברת את ספירת היסוד למלכות, להשפיע לכלל הברואים), שכתוב "אם לא בריתי יומם וליילה, חקות שמים וארץ לא שמתיו", ומשום כך צריך להיזהר בזה, והרי פרשוהו.

(וישב, דף קפ"ט)

העולם משום המעשים הרעים (של בני האדם), הקב"ה חס על העולם, ונותן עצה לבני אדם להינצל ממנו, ולא יוכל (היצר הרע) לשלוט עליהם ולא על מעשיהם.

ומה היא העצה? להשתדל בתורה, וניצולים ממנו! מניין לנו? "כי נר מצוה ותורה אור, ודרך חיים תוכחות מוסר" (שהליכה בדרך השם, דרך לימוד התורה, קיום מצוות ועבודת מידות, היא המצילה את האדם מהיצר הרע).

מה כתוב אחריו? "לשמרך מאשת רע מחלקת לשון נכר", שזהו צד הטומאה, הצד האחר - שעומד תמיד לפני הקב"ה להשטין על חטאי בני האדם, ועומד תמיד להשטין למטה לבני אדם. עומד תמיד למעלה כדי להזכיר חטאי בני האדם ולהשטין להם על מעשיהם, ומשום שניתנו ברשותו, כמו שעשה לו לאיבו.

אשרי חלקם של ישראל שנדבקים בקב"ה כראוי, ונותן להם עצה להינצל מכל הצדדים האחרים של העולם, משום שהם עם קדוש שנחלתו ולחלקו, ועל כן נותן להם עצה בכל. אשריהם בעולם הזה ובעולם הבא!

בוא וראה מה כתוב? "ויהי כהיום הזה, ויבא הביתה לעשות מלאכתו, ואין איש מאנשי הבית שם בבית". "כהיום הזה" - היום שיצר הרע שולט בעולם ויורד להשטין לבני האדם. מתי? ביום שבא אדם לשוב בתשובה על חטאיו, או להשתדל בתורה ולעשות מצוות התורה, ואז יורד באותו הזמן כדי להשטין לבני האדם (שימו לב כל בעלי התשובה, זה ההסבר שלכם למה כ"כ קשה דווקא כשהאדם מתחבר לקב"ה, וממשיך להסביר).

"ויבא הביתה לעשות מלאכתו", כדי להשתדל בתורה ולעשות מצוות התורה, שהיא מלאכתו של האדם בעולם הזה. וכיוון שעבודת האדם בעולם הזה היא עבודת הקב"ה, צריך לאדם להיות תקיף כאריה בכל צדדיו כדי שלא ישלוט עליו הצד האחר ולא יוכל לפתות אותו. מה כתוב? "ואין איש", אין גבר שיעמוד לפני היצר הרע ויילחם בו קרב כראוי.

מה דרכו של יצר הרע? כיוון שרואה שאין האדם עומד כנגדו ויוצא לקרב איתו, מיד - "ותתפשהו בבגדו לאמר שכבה עמי". "ותתפשהו בבגדו", משום שכאשר יצר הרע שולט על האדם, מתקין אותו ומקשט לו את לבושו, מסלסל בשעריו. זהו שכתוב "ותתפשהו בבגדו לאמר שכבה עמי", הדבק עימי [1].

מי שהוא צדיק, מתגבר כנגדו ונלחם בו קרב. מה כתוב? "ועיבד בגדו בידה וינס ויצא החוצה". יעזוב אותו ויתגבר כנגדו, וילחם בו קרב, ויברח ממנו כדי להינצל ממנו, ולא ישלוט עליו.

אמר רבי יצחק, עתידים הם הצדיקים לראות את יצר הרע כמו הר גדול, ויתמהו ויאמרו, "איך יכולנו להכניע את ההר הגדול העליון הזה?!". ועתידים הרשעים לראות את היצר הרע דקיק כמו חוט של שעה, ויתמהו ויאמרו, "איך לא יכולנו להכניע את חוט השערה כזה דקיק?!" אלו יבכו ואלו יבכו (הצדיקים יבכו מאושר על שלא נכנעו ליצרם, ואילו הרשעים יבכו מצער על שנכנעו לו כ"כ מהר).

"וַיַּךְ מֹשֶׁה אֶת הַסֵּלַע בְּמַטְהוֹ פַּעַמַיִם", שֶׁאֵם לֹא הִיבָה בּוֹ, לֹא הָיוּ טוֹרְחִים יִשְׂרָאֵל וּתְנַאִים וְאִמּוֹרָאִים בַּתּוֹרָה שֶׁבַעַל פֶּה, אֲלֵא נֹאמַר בּוֹ "וַדְּבַרְתֶּם אֶל הַסֵּלַע", וּנְתַן מִימִיו בִּלְא טוֹרַח, וְהָיָה מִתְקִיִּים בָּהֶם בְּלִי קוֹשִׁיָה וּמַחְלֻקוֹת וּפְסָק (פְּסָקֵי הַלְכוּת), וְהָיָה שׁוֹרֵה בְּפִיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל

ההכאה בסלע גרמה למחלוקות שבתורה

"איתן מושבך, ושים בסלע קנך", והסלע הזה (נאמר בו שלא יצא ממנו אלא טיפות טיפות של מים של התורה בפסקות הללו, ובשביל ו"יך משה את הסלע במטהו פעמים", זה גרם ש)לא יוצא ממנו אלא טיפות טיפות (של תורה, שהתורה יוצאת ממנו) מעט שם ומעט שם.

וכמה מחלוקות על הטיפות הללו, ומי גרם את זה? המורים, שנאמר בהם "כֹּל הַמּוֹרָה הִלְכָה בְּפִנֵּי רַבּוֹ חַיֵּב מִיָּתֵהּ". ומשום זה "שקעו נא המורים", ובשבילם "וַיַּךְ מֹשֶׁה אֶת הַסֵּלַע בְּמַטְהוֹ פַּעַמַיִם", שאם לא שהיכה בו (משה), לא היו טורחים ישראל ותנאים אמוראים בתורה שבעל פה, שהיא סלע, אלא נאמר בו "וַדְּבַרְתֶּם אֶל הַסֵּלַע", ונתן מימיו בלא טורח, והיה מתקיים בהם "וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד" וגו', והיה יוצא מים (ואין מים אלא תורה) בלי קושיה ומחלוקת ופסק (פסקי הלכות), והיה שורה בפייהם של ישראל, שהיא תורה שבעל פה, שהיא סלע - ע"ל ס', שהם שיישים מסכתות, שכך הוא (פירוש המילה) סל"ע - ע"ל ס'.

ושכינה נחה על סלע, שבכל מקום שרצה הקב"ה לעשות נס, שכינה הקדימה לאותו מקום. וכיוון ששכינה היתה שם, לא היה לו (למשה צורך) להכות בסלע, שקלון הוא לשכינה שהיתה שם, שלא היה לו כח לתת מים, וזהו "עַל אֲשֶׁר לֹא קִדְשְׁתֶּם אוֹתִי", יען "לֹא הֶאֱמַנְתֶּם בִּי לְהַקְדִּישֵׁנִי". ומשום זה הסתלקה שכינה מן הסלע (ועל כך נענשו משה ואהרן, שלא נכנסו לארץ ישראל).

ואחר שהסתלק המעיין הזה (השכינה) משם, שלטה מרה במקומה, וזה שכתוב "וַיָּבֹאוּ מִרְתָּהּ", וסוד הדבר - "וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדָּהּ קֶשֶׁה" - זו קושיה, "בְּחֶמְר" - זה קל וחומר ("ובלבנים" - זה ליבון הלכות, ואלו דרכי הלימוד בתורה שבע"פ), והרי פרשוהו.

וכך היו ישראל עד שהראה להם עץ. זהו שכתוב "וַיֹּרֶהוּ ה' עֵץ, וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם, וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם", וזה עץ החיים, שהתגדל על אותו המעיין, שהיא השכינה, "וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם" זו ה' אחרונה (המלכות), ששכינה תחתונה היא מעיין גנים שאין לו הפסק, טיפה (הארה) שנמשכת מן המח (מהבינה), וכמה טיפות נמשכות ממנו. ועל הטיפות הללו נאמר "אֲשֶׁרֵי הַגִּבְרָ אֲשֶׁר מְלֵא אֶת אֲנַשְׁתּוֹ מֵהֶם... (לא-יִבְשׁוּ כִּי-יִדְבְּרוּ) אֶת אוֹיְבֵים בְּשַׁעַר", שזהו שער הצדיק, אות ברית קודש (ספירת היסוד), שעליו נאמר "זֶה הַשַּׁעַר לַה', צְדִיקִים יָבֹאוּ בוֹ".

(תיקוני הזוהר, תיקון כ"א)

ענין התענית בשבת

אמר לו (רבי יוסי לרבי יצחק), מי ששרוי בתענית בשבת, עושה חסרון לשבת או לא? אם תאמר שלא עושה חסרון, הרי סעודות האמונה (ג' סעודות השבת) ביטל ממנו ועונשו רב, שהרי שמחת השבת ביטל ממנו.

אמר לו, דבר זה שמעתי, שזהו שמשגיחים עליו (על המתענה בשבת)

מלמעלה מכל בני העולם, משום שהיום הזה הוא שמחה למעלה ולמטה, שמחת כל השמחות, שמחה שכל האמונה נמצאת בה, ואפילו הרשעים של הגיהנום נחים ביום הזה. והאיש הזה אין לו שמחה ואין לו מנוחה, וזה שונה מכל העליונים והתחתונים. כולם שואלים עליו: מה שונה, שפלוגי הוא בצער?

ובשעה ש(הארת) העתיק הקדוש מתגלה ביום הזה וזה נמצא בצער, תפילותו עולה ועומדת לפניו, אז נקרעים כל גזרי הדינים שנגזרו עליו, ואפילו הסכימו בבית הדין של המלך עליו לרע - הכל נקרע, משום שבשעה שמתגלה העתיק, נמצאים כל החירות וכל השמחה, משום שמתגלה הילולת המלך. ועל זה שנינו, קורעים לו גזר דינו של שבעים שנה [1].

(משל) למלך שעשה הילולא לבנו, וגזר שמחה על הכל. ביום הזה של ההילולא כל העולם היו שמחים, ואיש אחד היה עצוב, תפוס בקולר. בא המלך לשמחה, ראה את כל העם שמחים כמו שהוא גזר. הרים עיניו, וראה את אותו האיש התפוס בקולר עצוב. אמר, ומה כל בני העולם שמחים בהילולא של בני, וזה תפוס בקולר? מיד צוה והוציאו אותו והתירו אותו מקולרו.

כך זה ששרוי בתענית בשבת, כל העולם שמחים - והוא עצוב, וזה (המתענה) נתפס בקולר. בשעה שהעתיק הקדוש מתגלה ביום הזה ונמצא האיש הזה תפוס בקולר, הכל נקרע, ולא שורה עליו הדין. ביום אחר (שאר ימות החול) יש בו רשות לקרוע אותו (את גזר דינו של המתענה), כל שכן בשבת.

שארין לך יום שלא נמצא בו כח, ומי ששרוי בתענית חלום באותו היום, לא עולה אותו היום עד שקורע דינו. אבל לא ששבעים שנה כיום השבת. משום כך, באותו יום ממש, ולא ביום אחר, שאין רשות ליום על יום אחר. כל יום, מה שאירע ביומו - עושה. שלא אירע ביומו - אינו עושה. ועל כן לא צריך לאדם להעלות אותו מיום זה ליום אחר. ומשום כך שנינו, "דָּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ", ולא דבר יום ליום אחר.

אמר רבי יוסי, כתוב "מִמָּצוֹא חִפְצָךְ וַדְּבַר דְּבַר". כיוון שכתוב "מִמָּצוֹא חִפְצָךְ", מהו "וַדְּבַר דְּבַר"? אלא, עַד שִׁיגְזֹר הַדָּבָר כְּרָאוֹ וַיִּדְבַר אִתּוֹ. ודאי כך הוא בירור הדבר, משמע שכתוב "וַדְּבַר דְּבַר". אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא, עליהם כתוב "וַיֹּאמֶר, אֶךְ עָמִי הֵמָּה, בְּנִים לֹא יִשְׁקָרוּ, וַיְהִי לָהֶם לְמוֹשִׁיעַ".

(אמור, דף ק"ה)

[1] - ולפני שמישהו רץ לעשות תענית ביום שבת קודש, יום שמחת העליונים והתחתונים, שלא ייקל ראש בדבר, כי יש קטרוג גדול על האדם בעקבות כך, ועליו להמשיך ולהתענות גם ביום ראשון, כדי שלא יראה שימי החול חביבים עליו מיום השבת ח"ו.

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל!

© כל הזכויות שמורות לרבי שמעון בר יוחאי!!!

"אור הזוהר" בפייסבוק, ביטויב, באתר האינטרנט ובטלגרם.

מותר לצלם, להעתיק, להפיץ, לשלוח לחברים, וכל דבר אחר על מנת לזכות את הרבים, ולהחיש הגאולה ברחמים. להצטרפות לרשימת התפוצה של הגליון **לחצו כאן** **הגליון מוקדש לרפואת יהודה בן סופיה ורבקה בת מתוקה, ולהבדיל - לע"ג שאול ג'ורג' בן גרציה, רחל בת מסעודה, זודי דליה בת רחל, יהודית אודט בת סופיה, חיים ציון בן נחמה, יום טוב בן מתוקה תואה, רוזה בת אמה חביבה, נועם נומי בן צופיה, יעקב בן בת-שבע ת.צ.ב.ה.**